

ZINGEN MET PEUTERS

HALLO, HAAA- LLOOOO

Zingen met kleine kinderen: dat kan toch iedereen? Zeker, maar toch valt er nog veel over te leren. Wist je bijvoorbeeld dat veel pedagogisch medewerkers te snel en te laag zingen? En dat kleintjes daardoor niet goed kunnen meezingen? Bernadette Krans geeft de cursus Muziek aan Tafel. Tijdschrift Kinderopvang loopt een dagje met haar mee om de fijne kneepjes te leren.

TEKST IRENE DE GROOT FOTO'S TON C KROON

We zijn op bezoek bij kinderdagverblijf De Melkfabriek in Utrecht. Pedagogisch medewerkers Tanja, Liza en Rolien doen mee aan de cursus van Bernadette Krans. Die legt uit: 'Zingen is belangrijk. Het is een soort kapstok voor de taalontwikkeling. In liedjes zit een melodie, een ritme en rym. Daardoor kunnen kinderen nieuwe woordjes en zinnen beter onthouden.' Daarnaast zijn muziekactiviteiten zijn ook goed voor de motoriek. Kinderen oefenen hun grove motoriek door bijvoorbeeld te lopen en te springen op de maat van een liedje. En de fijne motoriek stimuleer je door met stokjes te tikken of met linten te zwaaien.

Hallo Nina!

'Hallo, hallo dit is Nina. Hallo, hallo en wie ben jij?', zingt Tanja. In haar hand heeft ze een konijnenhandpop. Zes peuters zitten om haar heen aan tafel. Door konijn Nina weten ze dat het tijd is voor de muziekactiviteit. Ze reageren enthousiast en willen Nina allemaal wel even aaien. Tanja zingt bewust heel langzaam: 'Haaa-llooo, Haaa-llooo.' De mondmotoriek van kinderen is nog niet goed ontwikkeld, dus een liedje moet niet te snel gaan. Als je merkt dat kinderen alleen het laatste woord van een zin meezingen, dan weet je dat je te snel zingt.

'Wat je ook heel goed hebt gedaan, is hoog zingen', complimenteert Bernadette cursist Tanja. 'De stembanden van kinderen ontwikkelen zich nog, waardoor peuters lage noten niet kunnen zingen. Als je een liedje laag inzet, proberen de kinderen door laag mee te brommen dat toch te halen, maar ze kunnen dan dus niet goed meezingen.'

Herhalen

Dan is Rolien aan de beurt. Een nieuwe groep peuters klimt aan tafel. '1,2, doe nu maar mee,' zingt Rolien. 'Hier zijn de stokjes om te tikken. Ook voor jou, doe maar wat je wilt.' Het groepje zingt het liedje eerst een paar keer, terwijl de kinderen met de stokjes tegen elkaar slaan. 'Wat kunnen we nog meer met de stokjes doen?' 'Wrijven,' roept een kind. Rolien vervangt 'tikken' door wrijven in de tekst en begint weer te zingen. 'Hier zijn de stokjes om te wrijven.' Ze kijkt goed naar de kinderen en ziet dat Finn met beide stokjes tegen zijn hand slaat. 'Zien jullie allemaal wat Finn doet? Dat kan ook! Doen jullie mee?' Daarna volgen nog draaien en rollen met de stokjes. Bernadette vindt dat Rolien dat goed deed. Met herhalen leren de kinderen een liedje goed kennen. Het dochtertje van pm'er Liza heeft één muziekactiviteit van Rolien meegedaan. Liza merkt dat het helpt: 'Ze zingt nu al de liedjes thuis.' Je kunt een liedje blijven herhalen totdat de aandacht verslapt. De cursisten zijn soms na één keer wel klaar met een activiteit, maar kinderen

TIPS

- 🎵 Geschikte kinderliedjes zijn kort, met makkelijke woorden en korte zinnen, zonder coupletten en ze hebben 'loopjes': de noten maken een soort golfbeweging.
- 🎵 Start een muziekactiviteit met een vast liedje en sluit daar ook mee af. Dat geeft structuur.
- 🎵 Zing langzaam. Als je te snel zingt, zingen kinderen vaak alleen het laatste woord van de zin mee.
- 🎵 Zing hoog. Kinderstemmetjes kunnen lage noten nog niet zingen.
- 🎵 Vraag de kinderen vaak en duidelijk om mee te doen.
- 🎵 Herhaal een liedjes zolang er aandacht is.
- 🎵 Zing de liedjes de eerste twee keer zonder cd. Dan leren de kinderen de tekst sneller.
- 🎵 Gebruik niet meer dan twee nieuwe liedjes tijdens een activiteit.
- 🎵 Wissel hard en zacht af. Daardoor leren kinderen de begrippen kennen. Overdrijven is goed!
- 🎵 Laat kinderen met ideeën komen. Wat kan je allemaal op een boot doen? Roeien, wiegen, sturen.
- 🎵 Als jij geen beweging bij een idee weet, laat het kind het dan eerst zelf uitbeelden.

ZELF AAN DE SLAG!

Materialen:

- Stokjes
- Paraplu

Regen, regen spetterdespat

- Deel de stokjes uit en moedig de kinderen uit ermee te tikken.
- Vraag de kinderen het geluid van regen te maken met de stokjes (hard, daarna zacht tikken).
- Zeg langzaam en ritmisch het volgende versje: 'Re-gen re-gen spet-ter-de-spat, al-le schou-ders wor-den nat.'
- Tik met de stokjes op de maat op het genoemde lichaamsdeel.
- Vraag: 'Wat wordt nog meer nat als je in de regen loopt?' Sluit aan bij wat een kind zegt en herhaal de tekst met dat woord erin.
- Herhaal tot de aandacht 'op' is.

Paraplu (wel/geen geluid)

- Zet de paraplu op. Zeg: 'Oh, wat regent het hard!' De kinderen zullen hard tikken met de stokjes.
- Doe de paraplu dicht en zeg: 'Gelukkig, het is weer droog'. Als de kinderen daar niet met stilte op reageren, maak dan een 'ssst-gebaar'. Geef een compliment als het stil is. De kinderen blijven alert op het open gaan van de paraplu en reageren met het materiaal.
- Herhaal dit zolang het leuk blijft.

vinden het dan vaak nog steeds leuk. Rolien merkt na vijf keer dat de kinderen het genoeg vinden. 'Ze gaan dan om zich heen kijken, zich omdraaien of andere dingen doen.'

Concentratie

Een muziekactiviteit bestaat uit ongeveer tien liedjes. Voor de concentratie is het goed om halverwege een beweeglijke activiteit te doen. Bernadette Krans: 'Op die manier kun je makkelijk 45 minuten zingen met peuters. Cursisten geloven mij niet altijd wanneer ik zeg dat je zulke kleintjes zomaar drie kwartier geconcentreerd bezig kunt laten zijn.' Tanja laat alle kinderen een kleedje pakken dat ze als een bootje op de grond leggen om te 'roeien.' Ze zingen: 'Varen, varen'. Tanja wisselt snel en langzaam af. Ze roeit eerst heel snel en zingt daarbij ook sneller. Daarna gaan de kinderen op hun bootje 'slapen' en zingt Tanja heel langzaam. Door dat na elkaar te doen en met overdreven verschillen, leren de kinderen het verschil goed kennen.

Opruimliedje

Ook Rolien doet een actieve activiteit; de kinderen lopen door de ruimte met vrolijk gekleurde parapluutjes. Ze sluit af met een opruimliedje. 'De pluutjes in de bak. De pluutjes in de bak. Heja Victoria, de pluutjes in de bak.' Volgens cursusleider Bernadette is het belangrijk om materiaal op deze manier op te ruimen; zo hoort het bij de muziekactiviteit en is het leuk om te doen. De aandacht blijft en het zorgt voor een duidelijke overgang naar het volgende liedje. De kinderen gaan weer aan tafel en Rolien pakt konijn Nina er weer bij: 'Dag Nina, dag Nina!' <

MUZIEK AAN TAFEL IS EEN PRAKTISCHE CURSUS OP LOCATIE VOOR MENSEN DIE WERKEN MET DREUMESSEN EN PEUTERS. DE CURSUS IS INCLUSIEF LIEDJES EN MATERIALEN. MEER INFORMATIE: WWW.DEKLEINETROUBADOUR.NL

Dit artikel is met toestemming van de redactie overgenomen uit Kinderopvang nr. 1/2, 2015, www.kinderopvangtotaal.nl

Bent u benieuwd naar de foto's en reacties van bovenstaande cursisten, kijkt u dan bij reviews

